

Jak bezpieczne są plastikowe, tekstylne i metalowe produkty konsumenckie codziennego użytku sprzedawane w UE?

Krajowe organy nadzoru rynku z 12 państw członkowskich współpracowały nad finansowaną przez Komisję Europejską inicjatywą na rzecz bezpieczeństwa produktów, mającą na celu sprawdzenie powszechnie używanych tanich produktów pod kątem obecności niebezpiecznych chemikaliów.

Co testowano?

W akredytowanym laboratorium zbadano łącznie 128 próbek produktów z pięciu kategorii (tanie produkty konsumenckie wykonane z tworzyw sztucznych, produkty dla dzieci wykonane z tworzyw sztucznych, odzież i obuwie dla dzieci, produkty dla dzieci z elementami tekstylnymi i biżuteria modowa), zakupionych w sklepach internetowych i stacjonarnych w 12 krajach.

Zostały one przebadane pod kątem obecności szkodliwych chemikaliów, takich jak substancje per- i polifluoroalkilowe (PFAS) oraz metale ciężkie, takie jak kadm, nikiel i ołów. Testowane przedmioty obejmowały zabawki, akcesoria kostiumowe, śliniaki, okulary przeciwsłoneczne dla dzieci, T-shirty, zastawę stołową i nadmuchiwane baseny.

Co powinieneś zrobić?

- **sprawdź** w systemie [Safety Gate](#), czy nie zgłoszono żadnych problemów związanych z produktem, który chcesz kupić;

- **kupuj** w sklepach internetowych, które wyraźnie wskazują producenta i dystrybutora produktu;
- **nie** śpij w biżuterii – w przypadku wystąpienia reakcji alergicznej zaprzestań jej noszenia i zasięgnij porady lekarza;
- **unikaj** niebezpiecznych substancji chemicznych, takich jak PFAS, które znajdują się w niektórych tworzywach sztucznych i materiałach wodoodpornych (w tym zasłonach prysznicowych), wybierając tekstylia pokryte naturalnymi woskami lub wykończeniami bez fluoru;
- **zgłaszaj problemy związane z bezpieczeństwem** produktów lub wypadki z ich udziałem do krajowego organu ochrony konsumentów za pośrednictwem portalu [Consumer Safety Gateway](#).

Wyniki badań

Spośród 128 próbek 25 (20%) nie spełniło przynajmniej jednego z wymagań testowych.

Łącznie 17 z 53 (32%) przebadanych artykułów odzieży i obuwia dziecięcego zawierało substancje chemiczne objęte ograniczeniami, takie jak PFAS i krótkołańcuchowe chlorowane parafiny (SCCP), w ilościach przekraczających dopuszczalne limity.

Spośród 12 przebadanych próbek taniej biżuterii 4 produkty (33%) zawierały nadmierne ilości kadmu, niklu lub ołowiu.

Na co trzeba uważać?

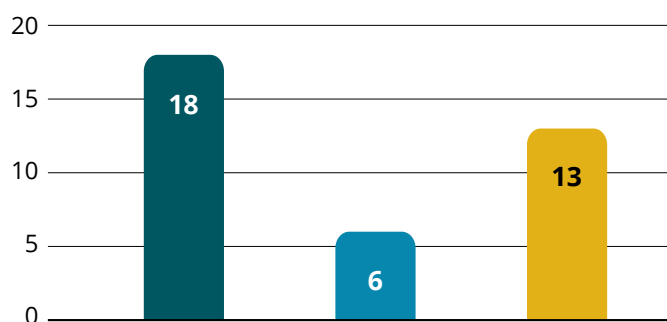
Ze względu na ich długotrwałą szkodliwość dla zdrowia i środowiska, niektóre PFAS zostały już objęte ograniczeniami w UE. Rozważane są szersze zakazy obejmujące całe grupy związków.

Niektóre elementy biżuterii w stylu „boho” mogą uwalniać szkodliwe metale, takie jak kadm, ołów lub nikiel, które mogą uszkadzać nerki i kości, wywoływać alergie, a nawet powodować raka.

Co zrobiły organy krajowe?

18 (35 %) z 51 produktów, które otrzymały negatywny wynik testów, zostało ocenionych jako stwarzające **poważne ryzyko**, 6 (12%) – wysokie ryzyko, a 13 (25%) – niskie ryzyko.

Zgłoszenia dotyczące **6 produktów** uznanych za szkodliwe zostały przesłane do systemu [Safety Gate](#) – unijnego systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych.

Władze krajowe uczestniczące w tym wspólnym działaniu podjęły następujące kroki:

- zakazano sprzedaży 10 (20%) z 51 produktów;
- 10 produktów zostało wycofanych z rynku;
- 6 produktów (12%) zostało zniszczonych;
- 6 produktów zostało wycofanych od konsumentów.

Trzy z 33 (9%) tanich produktów konsumenckich wykonanych z tworzywa sztucznego, takich jak etui na telefony, zabawki i zasłony prysznicowe, nie przeszły pozytywnie testów. Dwa zawierały sulfonian perfluorooktanu (PFOS), a w trzecim stwierdzono zbyt wysokie stężenie kadmu. PFOS należą do grupy substancji per- i polifluoroalkilowych (PFAS), czyli tak zwanych „wiecznych chemikaliów”, powszechnie stosowanych w produktach do nadawania im właściwości olejo- i wodoodpornych. Nie ulegają łatwo rozkładowi w środowisku naturalnym ani w organizmie człowieka.

Narażenie na PFAS i metale ciężkie zwiększa ryzyko chorób immunologicznych, zaburzeń hormonalnych, raka, chorób neurologicznych i alergii skórnych. Szczególnie narażone na utratę zdrowia są dzieci.

